

INFORMACINIS BIULETENIS NR. 71/ 2010 M. SPALIS

➤ Naujienos

2010 m. lapkričio 15–21 d. Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacija (LSŠA) skelbia vienuoliktąją suaugusiųjų švietimo savaitę “Besimokančios organizacijos: nuo retorikos prie veiksmų!”

Savaitė skiriama pasaulinės suaugusiųjų švietimo konferencijos CONFINTEA VI (2009) idėjai regionus paversti besimokančiomis organizacijomis skleisti.

Šių metų savaitės renginius LSŠA kviečia nukreipti į Lietuvos švietėjus, dirbančius bet kuriame suaugusiųjų švietimo bare – mokyklose, universitetuose, kolegijose, bendruomenėse, privačiame sektoriuje... Besimokančios organizacijos kultūra yra fenomenas, kai organizacijos nariai ir vadovai vienodai supranta mokymosi organizacijai sampratą: kiekvienas narys mokosi organizacijos tikslams, o vadovai rūpinasi savo narių mokymosi ir tobulėjimo galimybėmis.

Savaitės renginiai vyks regionuose, įvairiose suaugusiųjų švietimo institucijose, taip pat ir dalyvaujant kolegoms iš užsienio. 2010 m. lapkričio 19 d. LSŠA ir Vytauto Didžiojo universitetas organizuos nuotolinę vaizdo konferenciją „Nuo retorikos prie veiksmų kuriant besimokančiąją visuomenę“. Konferencija iš Vytauto Didžiojo universiteto bus transliuojama į nutolusias klases Klaipėdoje, Mažeikiuose, Pakruojuje, Širvintose, Utenoje.

Formalaus ir neformalaus suaugusiųjų ugdymo institucijos taip pat kviečiamos dalyvauti konkurse „**Mano šaunioji besimokančioji organizacija**“ bei teikti kandidatūras **Metų andragogo vardui gauti**.

Daugiau informacijos apie suaugusiųjų švietimo savaitę: <http://www.lssa.smm.lt/index.php?id=219>

Profesinio mokymo pertvarkos orientyras – patraukli ir darbo rinkai reikalinga profesija

Rengti aukštos kvalifikacijos darbo rinkai reikalingų profesijų darbuotojus, mokymo įstaigų tinklą panaudoti optimaliai, o investicijas – efektyviai, – tokie tikslai keliami profesinio mokymo sistemoje pradėtai pertvarkai. Švietimo ir mokslo ministerijos parengtam pertvarkos projektui pritarė Vyriausybė.

Daugiau informacijos: <http://www.smm.lt/naujienos/pranesimai.htm?id=3272>

2010 m. spalio 28 d. vykusiame Vyriausybės pasitarime buvo pateikti siūlymai kaip reformuoti profesinio mokymo sistemą bei padaryti ją lankstesne, kad ir patys darbdaviai turėtų galimybę mokyti.

Daugiau informacijos: <http://www.ekonomika.lt/naujiena/siuloma-profesinio-mokymo-sistemos-reforma-1229.html>

Profesinio mokymo bendruomenė aptarė pagrindinius perspektyvinius darbus

2010 m. spalio 13 d. vyko tradiciniu tapęs Švietimo ir mokslo ministerijos darbuotojų, profesinio mokymo įstaigų direktorių ir pavaduotojų bei kitų švietimo, profesinio mokymo specialistų pasitarimas. Pasitarimo metu bendruomenei pristatyti naujieji profesinių mokyklų direktoriai, susipažinta su darbo rinkos mokymo centrų vadovais, pasidžiaugta nuveiktais darbais ir akcentuotos ateities perspektyvos. Didžiausias dėmesys susitikime skirtas pagrindiniams perspektyviniams darbams profesiniame mokyme: sektorinių profesinio

mokymo centrų veiklai, profesinio mokymo kokybės užtikrinimui, modulinį mokymo principų taikymui, Lietuvos kvalifikacijų sistemos susiejimui su Europos kvalifikacijų sąranga, bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo suartinimui.

Pristatymų medžiaga galite atsisiųsti: http://www.smm.lt/prtm/p_reng/docs/20101013.zip

Profesinėse mokyklose – kokybės priežiūros mechanizmas

Profesinės mokyklos, siekdamos sudominti jaunimą darbo rinkai reikalingomis profesijomis ir konkuruodamos dėl stojančiųjų, turi gerinti savo veiklą. Kad tai būtų daroma efektyviai, mokymo įstaiga turi įdiegti vidinę kokybės užtikrinimo sistemą, kurios paskirtis – nuolatinis mokymo proceso tobulinimas.

Švietimo ir mokslo ministerija siekia, kad tokios vidinės kokybės valdymo sistemos būtų įdiegtos visose profesinio mokymo įstaigose ir ragina jas teikti valstybės projektų aprašymus pagal praktinio profesinio mokymo išteklių plėtros programos veiklų grupę „Vidinių profesinio mokymo kokybės užtikrinimo mechanizmų diegimas profesinio mokymo įstaigose“.

Daugiau informacijos: <http://www.smm.lt/naujienos/pranesimai.htm?id=3253>

Brėžiami būsimo profesijų žemėlapiu kontūrai

Parengta specialistų ir kompetencijų poreikio žemėlapiu studija, kuri apibendrina jau atliktus šios srities tyrimus ir pateikia planą, kaip turėtų būti prognozuojamas specialistų ir kompetencijų poreikis ateityje. Vyriausybės pavedimu Švietimo ir mokslo ministerija koordinuoja Specialistų kvalifikacijų žemėlapiu 2010-2016 m. rengimą. Už šį darbą yra atsakinga Švietimo ir mokslo ministro įsakymu suburta tarpministerinė darbo grupė.

Daugiau informacijos: <http://www.smm.lt/naujienos/pranesimai.htm?id=3267>

Jaunų žmonių nedarbas ir užimtumas – viena svarbiausių šiandienos problemų

Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atsižvelgdamas į aktualią jaunimo nedarbo problemą Lietuvoje rugsėjo 30 – spalio 1 dienomis organizavo seminarą „Institucijų bendradarbiavimas siekiant spręsti jaunimo nedarbo problemą“.

Tai buvo pirmasis renginys iš renginių ciklo, kuriuo pagrindinis tikslas – efektyvinti įvairių institucijų tarpusavio bendradarbiavimą, siekiant kuo sėkmingesnio jaunų žmonių nedarbo klausimų sprendimo ir kuo racialesnio išteklių panaudojimo, sprendžiant jaunimo užimtumo klausimus.

Daugiau informacijos: http://www.jrd.lt/go.php/lit/JRD_Jaunu_zmoniu_nedarbas_ir_uzimtumas_/1047

Naujos neformaliojo ugdymo programos mokys jaunimą gyvenime svarbių įgūdžių

Apie 10 tūkstančių mokinių, maždaug ketvirtadalis iš kaimo vietovių, ateinančius aštuonis mėnesius galės dalyvauti naujų neformaliojo ugdymo programų veikloje, kuri ugdo socialinius įgūdžius, visuomeniškumą, emocinį atsparumą, paaugliams padeda atskleisti savo tapatybę.

Programas parengė penkios Lietuvos organizacijos, įgyvendinančios Europos socialinio fondo ir Lietuvos biudžeto lėšomis finansuojamą projektą „Neformaliojo švietimo paslaugų rėmimo sistemos sukūrimas savivaldybėse“ (TAPK). Švietimo ir mokslo ministerijos inicijuotą projektą administruoja Švietimo mainų paramos fondas.

Daugiau informacijos: <http://www.smm.lt/naujienos/pranesimai.htm?id=3290>

Lietuva patenka tarp šalių, kuriose sėkmingai sprendžiama „nubyrėjimo“ problema

Europos profesinio mokymo plėtotos centro (Cedefop) paskelbtoje informacijoje teigiama, kad Europos Sąjungoje iškeltas siekinys iki 2010 m. sumažinti anksti švietimo sistemą paliekančių 18-24 m. asmenų dalį iki 10 proc. išlieka iššūkiu. Nors ES lygiu pažanga yra nuolatinė, tačiau ji per maža. Kadangi šio siekinio nepavyko pasiekti, jis iš naujo patvirtintas strategijoje „Europa 2020“.

- 2009 m. ES lygiu 14,4 proc. 18-24 m. amžiaus asmenų turėjo pagrindinį išsilavinimą ir toliau nesimokė. Tai vis dar viršija iškeltą ES siekinį (10 proc.).
- 2009 m., lyginant su 2008 metais, ES vidurkis vidutiniškai sumažėjo 0,5 procento. Nuo 2005 m. tai didžiausias metinis sumažėjimas. Iš viso 2005-2009 m. anksti paliekančių švietimo sistemą mokinių dalis sumažėjo 1,4 procento.
- Didžiausia pažanga ES lygiu 2005-2009 m. pastebėta Bulgarijoje, Kipre ir Portugalijoje (sumažėjimas daugiau nei 5 proc.), taip pat Maltoje, Vokietijoje, Olandijoje, Italijoje ir Rumunijoje (sumažėjimas 2-3 proc.).
- Kai kurios šalys rodo gerą pavyzdį, turėdamos mažiau nei 10 proc. „nubyrėjimo“ rodiklį. Tarp jų: Suomija, Lietuva, Austrija, Liuksemburgas, Čekijos Respublika, Slovėnija, Lenkija ir Slovakija. Maždaug pusėje ES šalių narių šis rodiklis yra arti 10 proc.
- Anksti paliekantys švietimo sistemą mokiniai yra didelis iššūkis Maltai, Ispanijai ir Portugalijai, kur daugiau 30 proc. 18-24 m. amžiaus asmenų turi tik pagrindinį išsilavinimą ir toliau nesimoko.

Daugiau informacijos Cedefop interneto svetainėje: <http://www.cedefop.europa.eu/en/articles/16625.aspx>

➤ **Naujausi teisės aktai, publikuoti „Valstybės žiniuose“**

<i>Dokumento priėmimo data, numeris</i>	<i>Dokumento pavadinimas</i>	<i>Valstybės žinios (metai, numeris, straipsnio nr.)</i>	<i>Dokumento aprašymas ir nuoroda</i>
2010-09-30, Nr. A1-451	Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2009 m. rugpjūčio 4 d. įsakymo Nr. A1-476 "Dėl Darbo rinkos paslaugų teikimo sąlygų ir tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo	2010, Nr. 117-5983	Aprašas nustato darbo rinkos paslaugų teikimo principus, teikimo sąlygas bei tvarką. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=382371&p_query=&p_tr2=
2010-09-29, Nr. V-1651	Dėl Pedagoginio darbo krūvio rūšių klasifikatoriaus tvirtinimo	2010, Nr. 119-6082	Patvirtintas ir pridėtas pedagoginio darbo krūvio rūšių klasifikatorius. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=382620&p_query=&p_tr2=
2010-09-30 Nr. V-1672	Dėl 2007-2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 2 prioriteto "Mokymasis visą gyvenimą" VP1-2.2-ŠMM-05-K priemonės „Kalbų mokymo, verslumo ugdymo ir inovatyvių švietimo metodų kūrimas ir diegimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 2 patvirtinimo	2010, Nr. 121-6190	Aprašas nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami Paraiškas dėl projekto finansavimo pagal 2007–2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programą. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=383047&p_query=&p_tr2=

2010-10-07, Nr. V-1691/A1-470	Dėl Profesinio standarto struktūros, jo rengimo, keitimo ir papildymo tvarkos aprašo patvirtinimo	2010, Nr. 121-6191	Aprašas nustato bendruosius standarto reikalavimus, jo struktūrą, rengimo, keitimo, papildymo ir įteisinimo tvarką. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=38304&p_query=&p_tr2=
2010-10-07, Nr. V-1694	Dėl Profesinio mokymo lėšų, tenkančių vieno mokinio, kuris mokosi pagal formaliojo profesinio mokymo programą, vienai valandai, 2011 metams patvirtinimo	2010, Nr. 122-6234	Patvirtintos ir pridėtos profesinio mokymo lėšos, tenkančias vieno mokinio vienai valandai, 2011 metams. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=383225&p_query=&p_tr2=
2010-09-07, Nr. V-1695	Dėl Profesinio mokymo programų praktinio mokymo medžiagų lėšų imlumo koeficientų 2011 metams patvirtinimo	2010, Nr. 122-6235	Patvirtinti ir pridėti Profesinio mokymo programų praktinio mokymo medžiagų lėšų imlumo koeficientai 2011 metams. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=383226&p_query=&p_tr2=
2010-10-12, Nr. V-1754	Dėl Švietimo ir mokslo ministro 2008 m. gegužės 22 d. įsakymą Nr. ISAK-1463 „Dėl Sektorinių praktinio mokymo centrų plėtros programos patvirtinimo“ pakeitimo	2010, Nr. 122-6236	Pakeista Sektorinių praktinio mokymo centrų plėtros programa. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=383227&p_query=&p_tr2=

➤ **Nauji leidiniai, tyrimai, ataskaitos**

Tipas	Pavadinimas	Autoriai	Aprašymas
Galutinė ataskaita	Specialistų ir kompetencijų poreikio žemėlapių studija	UAB BGI Consulting	Parengta studija bus vadovaujama rengiant specialistų ir kompetencijų poreikio žemėlapius pagal ūkio sektorius 2011-2016 m. bei toliau sprendžiant, kaip turi būti formuojamos viešosios politikos nuostatos dėl specialistų ir kompetencijų poreikio prognozavimo ir poreikio tenkinimo. El. adresas: http://www.smm.lt/naujienos/docs/pranesimai/Zemelapio_studija-galutine_ataskaita.pdf
Leidiny	Savišvieta Nr. 2	Sudarytoja Natalja Kimso	Leidinyje aptariamos suaugusiųjų vidurinių mokyklų ir centrų akreditavimo aktualijos. El. adresas: http://www.lssa.smm.lt/index.php?id=221
Leidiny	Žingsniai link veiksmingo planavimo. Švietimo veiklos planavimo rekomendacijos	Nacionalinė mokyklų vertinimo agentūra	Leidiny susideda iš trijų dalių. Pirmojoje dalyje pristatomi teoriniai planavimo pamatai; antroje – devynių savivaldybių komandų ar jų atstovų metodiniai straipsniai apie planavimą; trečioje pateikiami įvairiarūšių planų pavyzdžiai, o prieš juos – dr. Aurimo Juozaičio komentarai apie šiame leidinyje spausdinamų įvairiarūšių planų stipriąsias ir silpnąsias puses, galimybes bei grėsmes. El. adresas: http://www.nmva.smm.lt/get.php?f.186
Straipsnis	Į susitikimą su darbdaviais — pilnomis kišenėmis pinigų	Aida Murauskaitė	Jaunų 16–25 metų bedarbių Lietuvoje įregistruota apie 50 tūkstančių. Tai beveik šeštadalis visų bedarbių. Lietuvos darbo biržos (LDB) duomenimis, nedarbo lygis siekia 14,2 proc., jaunimo nedarbas perkopė 10 proc. Apie pusę bedarbių jaunuolių yra įgiję profesiją. Nuo liepos vidurio darbdaviams jaunimas tapo patrauklesnis ir dėl prasidėjusio paramos projekto. Jaunas specialistas įdarbinusiais įmonei „kainuoja“ perpus pigiau – jai kompensuojama iki 50 proc. naujoko algos ir iki 50 proc. „Sodros“ mokesčių. El. adresas>>

Straipsnis	Išsivaikščiojančio proto laikas	Vytautas Radžvilas	Straipsnyje kritiškai įvertinta aukštojo mokslo reformos eiga. El. adresas http://www.technologijos.lt/n/svietimas/kurstoti/S-15462/straipsnis?name=S-15462&l=2&p=1
Straipsnių rinkinys	eLearning Papers Nr. 20	Europos Komisijos portalo, skirto paskatinti IRT naudojimą mokantis visą gyvenimą, leidinys	Naujame numeryje siūloma plačiau pažvelgti į naujovių mokantis visą gyvenimą problematiką. Čia ne tik domimasi, kaip naujovės transformuoja esamą švietimo praktiką, bet ir svarstoma, kaip švietimo praktika gali palaikyti naujoves platesnėje socialinėje ir ekonominėje sistemoje, ypač kalbant apie suaugusiųjų švietimą ir mokymą. Numerio straipsniai: Naujovės, informacinis raštingumas ir mokymasis visą gyvenimą: kaip sukurti naują kultūrą Mikromokymasis: nuolatinio profesinio lavinimosi strategija Kritiško mąstymo skatinimas diskusijų forumuose Mokymosi potyrių planavimas Jungtinėje Karalystėje Elektroninis mokymasis universitete: kada tai iš tikrųjų įvyks? Kaip įtraukti studentus į savo pačių mokymąsi El. adresas: http://www.elearningpapers.eu/index.php?page=home&vol=21
Sąvadas	Suaugusiųjų neformalaus ir savaiminio mokymosi pripažinimas	Sudarytoja Vilija Lukošūnienė	Sąvadas yra Europos Sąjungos Grundtvig projekto „Neformalaus ir savaiminio mokymosi pasiekimų nustatymas, įvertinimas ir pripažinimas (IBAK)“ rezultatas. Nacionaliniame sąvade siekiama apibendrinti informaciją apie savaiminio ir neformalaus mokymosi identifikavimą, į(si)vertinimą ir pripažinimą Lietuvoje: aprašoma situacija, pristatomi susiję teisės aktai, aptariamose sąvokos, aprašomi naudojami metodai, procedūros įvairiose švietimo įstaigose bei pristatomi susiję projektai, kurie buvo vykdyti ar šiuo metu vykdomi Lietuvoje.
Ataskaita	Study on the impact of the Leonardo da Vinci programme on the quality of vocational education and training systems	Werner Friedrich Markus Korbel Klaus Muller	Studijos tikslas nustatyti, kokį poveikį tarptautinio mobilumo veiklos daro profesinio mokymo specialistams asmeniniu, institucijų ir nacionalinių švietimo sistemų lygiais bei nustatyti veiksnius, kurie padeda arba trukdo. Leidiniu siekiama apibūdinti problemas ir iššūkius, su kuriais susiduria profesinio mokymo specialistai, ypatingai akcentuojant tuos, kurie stabdo ir skatina profesinio mokymo modernizavimą. El. adresas: http://ec.europa.eu/education/more-information/doc/2010/vetpro_en.pdf

➤ **Naudingi www adresai**

Cedefop naujienos (informacija apie leidinius, renginius, pranešimus spaudai, konkursus, paramą projektams ir kt.)	http://www.cedefop.europa.eu/etv/News/default.asp
Konferencijos „Europos Švietimo ir profesinio rengimo strategija 2020. Profesinis rengimas Europoje – Mes tai galime! Ir dar geriau“ (<i>Vocational Training in Europe – We can do it! But even better!</i>) pranešimai Konferenciją 2010 m. spalio 13 d. organizavo <i>EfVET</i> , Europos techninio ir profesinio mokymo forumas. Jos metu įvertinta Europos švietimo ir mokymo iki 2020 m. strategija bei profesinio mokymo įstaigų vaidmuo siekiant strategijos tikslų. Pranešimuose ir darbo grupėse nagrinėtos tokios temos, kaip Europinių instrumentų (EQF, EQARF) diegimas, profesinis mokymas ir verslo poreikiai, naujas Mokymosi visą gyvenimą programos etapas, pedagoginės naujovės, mokymosi aplinkos gerinimas, profesinis mokymas ir socialinė sanglauda.	http://www.efvet.org/index.php?option=com_frontpage&Itemid=25